

СИЛАБУС**SYLLABUS***навчальної дисципліни*

<i>ПСИХОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ</i>	<i>PSYCHOLOGICAL CORRECTION</i>	
<i>Шифр за ОП</i>	OK29	<i>Code in Degree Programme:</i>
<i>Освітній рівень:</i> бакалаврський (перший)	<i>Level of Education:</i> bachelor's (first)	
<i>Галузь знань:</i> Соціальні та поведінкові науки	05	<i>Field of Knowledge:</i> Social and Behavioral Sciences
<i>Спеціальність:</i> Психологія	053	<i>Field of Study:</i> Psychology
<i>Освітня програма:</i> Психологія	-	<i>Degree Programme:</i> Psychology

Силабус навчальної дисципліни «Психологічна корекція» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Психологія» спеціальності 053 «Психологія». Рівне: НУВГП, 2025. 23 с.

ОПП на сайті університету:

<https://ep3.nuwm.edu.ua/36011/1/%D0%9E%D0%9F%D0%9F%20%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%202024.pdf>

Розробник силабусу: *Стасюк Марія Іванівна, канд. психол. наук, доц. кафедри суспільних дисциплін НУВГП*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол №3 від «25» жовтня 2025 року

В. о. завідувача кафедри: *Сокаль Валентина Анатоліївна, канд. пед. наук, доц., доц. кафедри суспільних дисциплін НУВГП*

Керівник (гарант) освітньої програми: *Шпак Світлана Григорівна, канд. психол. наук, доц., доц. кафедри суспільних дисциплін НУВГП*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 4 від «12» грудня 2025 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: *Ковшун Н. Е., д-р економ. наук, проф.*

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**«ПСИХОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ»****ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ**

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	<i>Психологія</i>
Спеціальність	<i>053 Психологія</i>
Рік навчання, семестр	<i>3, 6</i>
Кількість кредитів	<i>6</i>
Лекції:	<i>36 годин, 8 години</i>
Семінарські заняття:	<i>36 годин, 10 годин</i>
Самостійна робота	<i>108 годин, 162 годин</i>
Курсова робота:	<i>так</i>
Форма навчання	<i>денна, заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>Екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)**ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРІВ**

Лектор

Стасюк Марія Іванівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін НУВГП

Вікіситет

<https://drive.google.com/drive/folders/1vMS6p8Zw3mtztaJSGUFZ9UzXX3pzx0Jq>

ORCID	https://orcid.org/0009-0007-5818-565X
Канали комунікації	m.i.stasiuk@nuwm.edu.ua тел. 0962252017 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Мета та завдання	
<p><u>Актуальність</u> навчальної дисципліни полягає у тому, що «Основи психологічної корекції» належить до дисциплін, які формують у майбутніх фахівців теоретичні знання та практичні уміння з психологічної корекції, що дозволить адекватно й ефективно використовувати їх у професійній діяльності задля поповнення особистісного ресурсу, внутрішнього потенціалу клієнта, його самореалізації та самоактуалізації.</p> <p><u>Метою вивчення дисципліни</u> є ознайомлення з теоретичними і методологічними аспектами психологічної корекції, особливостями створення психокорекційних програм, проведенням індивідуальних і групових психокорекційних занять.</p> <p>По закінченню курсу «Основи психологічної корекції» студенти мають знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - цілі, властивості і принципи психокорекції, - основні напрями психокорекції, - етичні вимоги до психолога, котрий здійснює психокорекцію, - вимоги щодо складання психокорекційних програм, - своєрідність групової й індивідуальної психокорекції, - особливості розвитку особистості в онтогенезі й методи психокорекції поведінки особистості, її пізнавальної й емоційно-вольової сфер; <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати валідний і надійний психологічний інструментарій задля діагностики психологічної проблеми, пропонувати власні шляхи її вирішення, - складати психокорекційну програму з урахуванням особливостей запиту, індивідуальної специфіки клієнта, - компонувати й реалізовувати профілактичну програму , використовуючи лекції, круглі столи, тренінги, бесіди тощо, - ставитися до клієнтів емпатійно й толерантно, комунікувати й взаємодіяти з ними, - вдаватися до ефективних корекційних заходів задля збереження психічного здоров'я клієнтів й самого себе, - використовувати психокорекційні методи у роботі з клієнтами різного віку, характерологічних, психофізіологічних, інтелектуальних властивостей. 	
Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів	

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2189>

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=6125>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Передумовою вивчення освітнього компоненту є такі дисципліни, як-от: «Загальна психологія», «Вступ до спеціальності», «Історія психології», «Вікова психологія», «Диференційна психологія», «Психофізіологія», «Психологія здоров'я», «Психодіагностика», «Психологічне консультування» тощо.

Компетентності

Вивчення здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни сприяє успішному здійсненню навчальної, а згодом і професійної діяльності, оскільки формує:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема в контексті раннього втручання).

СК 5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК 7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК 8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову), в т. ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни.

СК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного, професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК12. Здатність планувати, організовувати та проводити, за запитом, психологічне консультування, психокорекцію, психотерапію та реабілітацію; оцінювати вплив проведених заходів на психологічне благополуччя різних категорій осіб, які звернулися по психологічну допомогу.

СК13. Здатність організовувати та проводити психодіагностичні, психопрофілактичні, психокорекційні, консультативні та тренінгові заходи з метою забезпечення сприятливого соціально-психологічного клімату колективу, а також забезпечення комфортного мікросередовища для індивідуального розвитку особистості.

СК14. Здатність розробляти програми психологічного супроводу осіб, які звертаються за психологічною допомогою і створювати безпечне психологічне середовище.

СК15. Здатність діяти соціально відповідально свідомо та толерантно, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність соціального середовища.

Програмні результати навчання (РН)*

Результатами навчання, які набувають здобувачі вищої освіти, вивчаючи дисципліну, є:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

- ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
- ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
- ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.
- ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема щодо заходів раннього втручання).
- ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
- ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т. ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).
- ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до запиту.
- ПР13. Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості.
- ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
- ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
- ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
- ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.
- ПР20. Демонструвати професійну компетентність; вміти застосовувати сучасні підходи до вирішення професійних завдань психодіагностики, психокорекції, психологічного консультування та психологічної реабілітації різних верств населення, пов'язані із попередженням негативних впливів на психічне здоров'я особистості та забезпечувати відновлення ментального здоров'я громадян, які зазнали впливу кризових явищ і потерпіли унаслідок воєнних дій.

Структура та зміст освітнього компонента

Модуль 1. Особливості психологічної корекції як виду діяльності психолога

Змістовий модуль 1. Теоретичні проблеми психологічної корекції

Тема 1. Психологічна корекція як один із видів діяльності психолога

Психологічна корекція як система заходів для виправлення недоліків в емоційній, інтелектуальній та поведінковій сферах особистості Мета, завдання, об'єкт, відмінність психологічної корекції від інших видів діяльності психолога. Види психологічної корекції за змістом, за формою роботи, за характером спрямованості, за наявністю програми, за характером управління, впливами, за тривалістю, за масштабом вирішуваних проблем. Складові психокорекційної ситуації.

(ПР1, ПР2, ПР4, ПР9, ПР10, ПР13, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР20).

Тема 2. Особливості організації та теоретичні передумови проведення психологічної корекції

Принцип єдності діагностики та корекції, принцип нормативності розвитку, принцип корекції «зверху вниз», принцип «знизу вгору», принцип системності розвитку психічної діяльності, діяльнісний принцип корекції.

Основні етапи психокорекції: діагностичний, установчий, корекційний.

Правила психокорекційної роботи: позитивна форма цілей психокорекції, реалістичність цілей психокорекційної роботи, врахування перспективи розвитку особистості, пролонгованість результатів психокорекційної роботи. Оцінка та фактори ефективності психологічної корекції.

Вимоги до особистості психолога: теоретична, практична, особистісна готовності.

(ПР1, ПР2, ПР4, ПР5, ПР6, ПР7, ПР9, ПР10, ПР11, ПР13, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР20).

Тема 3. Особливості створення психокорекційних програм

Принципи складання психокорекційних програм: єдності корекції та діагностики, пріоритетності корекції каузального типу, діяльнісний, врахування індивідуально-вікових та психологічних особливостей клієнта, зростання складності, системності корекційних, профілактичних і розвивальних завдань, комплексності методів психологічного впливу, активного залучення найближчого оточення до участі в корекції, опори на різні психічні процеси, програмованого навчання, врахування обсягу матеріалу і міри розмаїтості матеріалу, врахування емоційної складності матеріалу. Види корекційних програм: загальна, типова, індивідуальна, стандартизована, вільна моделі психокорекційної роботи.

Основні вимоги до складання психокорекційної програми. Складові психокорекційної комплексу: діагностичний, установчий, корекційний, блок

оцінки ефективності упровадження корекційних впливів (для психолога, для клієнта, для оточення клієнта).

Оцінка ефективності психокорекційних заходів. Психологічні критерії оцінки ефективності упровадження корекційної програми; симптоматичний, діагностичний, суб'єктивний. Інтенсивність заходів психологічної корекції. Пролонгованість психокорекційного впливу. Суб'єктивно-пережиті клієнтом зміни, об'єктивно-реєстровані експертом зміни, стійкість їх житті людини після корекції. Чинники ефективності психокорекції: очікування і готовність до клієнта співпраці, характер його психологічних проблем, вплив конкретних методів психокорекції та значущість звільнення від них особисто для нього, очікування, особистісний та професійний досвід психолога-коректора.

(ПР1, ПР4, ПР5, ПР7, ПР9, ПР10, ПР11, ПР12, ПР13, ПР16, ПР17, ПР18).

Тема 4. Індивідуальна і групова психокорекція

Умови для проведення індивідуальної психологічної корекції. Основні методи індивідуального психокорекційного впливу: переконання, навіювання, консультування. Когнітивний, емоційний та поведінковий аспекти психокорекційних змін під час проведення індивідуальної психокорекції.

Основні стадії індивідуальної психологічної корекції. Укладання контракту між клієнтом і психологом. Дослідження проблем клієнта. Пошук способів вирішення проблеми. Створення корекційної програми та обговорення її з клієнтом. Реалізація наміченої програми відповідно до укладеного контракту. Оцінка ефективності упровадження психокорекції. Правила і установки структурування процесу індивідуальної психокорекції. Умова конфіденційності в психокорекційній роботі. Вербальний і невербальний контакти. Позиція психолога: позиція «зверху», «знизу», «на рівних». Прогнозування результатів корекції.

Специфіка, мета, завдання групової форми психокорекції. Основні механізми корекційного впливу. Принципи комплектування групи: добровільності та інформованості, розмір, частота і тривалість групи, її склад статевий, віковий. Структура групи і лідерства, групові ролі*. Групові ролі (за Р. Шиндлером та Я.Морено)*. Групове напруження і згуртованість*. Орієнтація і залежність; протест і конфлікти; генеза зв'язків і співпраці; цілеспрямованість діяльності - етапи розвитку групи*.

Основні етапи роботи і відбір кандидатів до груп зустрічей: балінтовські групи, товариство анонімних алкоголіків, сайнанон-групи*. Гештальтгрупи*. Групи вмінь*. Тілесно-орієнтовані групи*.

(ПР1, ПР2, ПР4, ПР5, ПР6, ПР7, ПР11, ПР12, ПР13, ПР16, ПР17, ПР18, ПР20).

Тема 5. Психокорекція у глибинній психології

Мета психологічної корекції у психодинамічному напрямі. корекційного впливу, техніки корекційного впливу. Мета, завдання, етапи психологічної корекції, позиція психолога в ній, очікування й вимоги клієнта,. Структура особистості, механізми психологічного захисту за З. Фрейдом. Протипоказання для психоаналітичної роботи. Конфронтація, прояснення (класифікація), інтерпретація, опрацювання як психоаналітичні процедури. Психоаналітичні техніки: метод вільних асоціацій, тлумачення сновидінь, інтерпретація, аналіз опору, аналіз перенесення.

Основні положення індивідуального підходу А. Адлера. Мета, завдання психологічної корекції за А. Адлером, позиція психолога в ній, очікування та вимоги клієнта. Техніки психокорекції.

Основні положення аналітичного підходу К. Юнга. Мета, завдання психологічної корекції за К. Юнгом, позиція психолога в ній, очікування та вимоги клієнта.

(ПР1, ПР2, ПР4, ПР6, ПР9, ПР10, ПР11, ПР15, ПР16, ПР17, ПР20).

Тема 6. Екзистенційно-гуманістичний напрям психокорекції

Мета, завдання, умови, етапи проведення клієнтцентованої психологічної корекції. Тезаурус клієнтцентованого підходу: поле досвіду, «самість», «Я-реальне», «Я-ідеальне», самоактуалізація, умовні цінності. Емпатія, турбота, конгруентність, психологічний клімат в клієнт-центованому підході. Мета корекції в клієнт-центованому підході. Позиція психолога та вимоги до нього в клієнт-центованому підході, вимоги та очікування від клієнта. Техніки психокорекційного впливу в клієнтцентованому підході: встановлення конгруентності, вербалізація, відображення емоцій. Протипоказання у застосуванні клієнтцентованого підходу.

Теоретичні засади, завдання, мета логотерапії В. Франкла. Відповідальність, самотрансценденція, утворення патологічної реакції страху за В.Франклом. Сенси техник логотерапії: дерефлексія, персональне осмислення життя, парадоксальні інтенції, "сократівський діалог".

Визначальна мета, завдання екзистенціальної корекції. Істотні теоретичні твердження Д. Бьюдженталя. Позиція і основні завдання психолога, який здійснює екзистенціальну корекцію. Вимоги та очікування від клієнта у екзистенціальній корекції. Техніки: ідентичність і унікальність, розвиток самосвідомості, культивування свободи відповідальності, робота з тривогою, допомога у відкритті сенсу життя або його створення.

(ПР1, ПР2, ПР4, ПР6, ПР9, ПР10, ПР11, ПР15, ПР16, ПР17).

Тема 7. Поведінковий напрям у психокорекції

Загальна характеристика методів поведінкової психокорекції. Метод систематичної десенсибілізації та сенсибілізації.

Особливості та етапи застосування методу систематичної десенсибілізації. Техніка прогресивної м'язової релаксації за Е. Джекобсоном - перший етап методу систематичної десенсибілізації. Другий етап методу систематичної десенсибілізації - складання та ієрархії стимулів. Третім етапом методу систематичної десенсибілізації є поєднання стимулів з релаксацією.

Особливості методу сенсибілізації. Особливості застосування імерсійних методів (методу повені, методу імплзії, методу парадоксальної інтенції). Методи зворотного біологічного зв'язку. Типи біологічного зворотного зв'язку: електроміографічний, температурний, електрошкірний, електроенцефалографічний*. Жетонний метод: особливості його здійснення Метод Морита: показання, стадії*. Сфера застосування та особливості методу холдингу. Критика методу холдингу. Імаго-метод*. Завдання та особливості проведення імаго-методу*.

(ПР1, ПР2, ПР4, ПР6, ПР9, ПР10, ПР11, ПР15, ПР16, ПР17).

Тема 8. Когнітивний напрям у психокорекції

Особливості, цілі, завдання та позиція психолога в когнітивній психокорекції.

Понятійний апарат когнітивно-аналітичного напрямку Д. Келлі: «пастки», «дилеми», «перешкоди». Основні етапи роботи з клієнтом: діагностичний, активної взаємодії, перерва, заключний. Техніки когнітивної психокорекції: метод «фіксованої ролі», техніки "підйом по сходам" та "складання піраміди".

Раціонально-емотивна терапія А. Елліса: цілі, вимоги до клієнта позиція психолога, техніки (когнітивне домашнє завдання, обговорення та спростування ірраціональних поглядів, «атака на страх», раціонально-емотивна уява, рольова гра). Самозвинувачення й ірраціональні установки за А. Еллісом. Кодекс невротика. «АВС-теорія».

Когнітивний підхід А. Бека: мета, завдання, позиція та завдання психолога, вимоги до клієнта, техніки (декатастрофізація, децентралізація, переформулювання, «заповнення порожнечі», «сократівський діалог», перевірка гіпотези, планування діяльності. Когнітивні спотворення: персоналізація, дихотомічне мислення, вибіркоче абстрагування, довільні умовиводи, зверхгенералізація, перебільшення (катастрофізація).

Реальнісна терапія У. Глассера: найважливіші твердження, мета, завдання позиція психолога, вимоги до клієнта* У. Глассер щодо семи кроків колегіальної роботи з клієнтом*.

(ПР1, ПР2, ПР4, ПР6, ПР9, ПР10, ПР11, ПР15, ПР16, ПР17).

Тема 9. Гештальтпсихологія у психологічній корекції*

Особливості, цілі, завдання та позиція психолога в психокорекції*. Вимоги і очікування до клієнта в гештальттерапії Ф. Перлза*. Психологічні механізми порушення процесу саморегуляції: інтроекція, проєкція, ретрофлексія, дефлексія, конфлуенція*. Техніки гештальткорекції*.

(ПР1, ПР2, ПР4, ПР6, ПР9, ПР10, ПР11, ПР15, ПР16, ПР17).

Тема 10. Психодрама*

Психодрама: мета, завдання, застосування, принципи, фундаментальні елементи*. Класичні п'ять базових елементів: протагоніст, директор, допоміжні (додаткові) «Я», глядачі, сцена*. Види психодрами за Я. Морено: психодрама, очолена протагоністом, психодрама, сконцентрована на групі, психодрама, сконцентрована на темі*. Фази психодрами: розігрів, дія, шеринг*. Основні поняття психодрами: рольова гра, спонтанність, катарсис, теле, інсайт*.

(ПР1, ПР2, ПР4, ПР6, ПР9, ПР10, ПР11, ПР15, ПР16, ПР17, ПР20).

Змістовий модуль 2. Особливості вікової психологічної корекції

Тема 1. Розвиток особистості в онтогенезі

Вікові норми розвитку психічних процесів особистості.

Види пізнавальних процесів та універсальні принципи їх психокорекції. Характеристика процесу мислення та його видів. Нормативний розвиток мислення відповідно до віку. Методи розвитку та корекції мислення різних вікових груп. Характеристика процесу пам'яті, її видів. Методи розвитку та корекції пам'яті різних вікових груп. Види уваги, її порушення уваги. Методи корекції уваги різних вікових груп. Характеристика процесу уяви, її видів, методів корекції у різних вікових групах.

(ПР1, ПР2, ПР4, ПР6, ПР9, ПР10, ПР11, ПР15, ПР16, ПР17, ПР20).

Тема 2. Психокорекція пізнавальної діяльності особистості дошкільного і молодшого шкільного віку

Мета, завдання, особливості організації, напрями та проведення психологічної корекції пізнавальної діяльності дітей дошкільного і молодшого шкільного віку. Основні вимоги до психолога та своєрідність його діяльності з дітьми дошкільного та шкільного віку. Особливості сприймання, уваги, пам'яті,

мислення дітей дошкільного і шкільного віку. Розвиток зорово-рухової координації та дрібної моторики рук. Використання малювання, ліплення, аплікацій, графічних вправ, гімнастики пальців з корекційною метою. Вправи для розвитку саморегуляції: «Словесний диктант», «Графічний диктант», «Зразок і правило», «Продовж візерунок» тощо). Вправи на розвиток логічного мислення (побудова, перебудова, видозміни фігур тощо).

(ПР1, ПР2, ПР4, ПР5, ПР6, ПР9, ПР10, ПР11, ПР13, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18).

Тема 3. Особливості психокорекції пізнавальної сфери підлітків

Мета, завдання, напрями, особливості організації та проведення психологічної корекції пізнавальної діяльності підлітків. Вимоги до психолога та своєрідність його діяльності з підлітками. Особливості уваги, сприймання, уяви, пам'яті, мислення підлітків. Класифікація, смислове групування, смислове співвіднесення, складання схематичного плану як прийоми розвитку пам'яті. Засоби покращення пам'яті (активність почуттів при сприйманні, коментарі з особистими емоціями й асоціаціями, уявні образи, вибіркова увага, концентрація уваги, паузи при зосередженні, розслаблення, пошук питань для запам'ятовування; структурування запам'ятовуваного матеріалу, перевірка і перегляд). Вправи на розвиток органів чуття («Загострення нюху», «Загострення смаку», «Перелік і контекст», «Нелогічні асоціації», «конкретизація абстрактного», «Зустрічі» тощо). Евристичне мислення, його формування (завдання «Домалюй картинку», «Чарівні ляпки», «Хто ховається в крапках», «Чого на світі не буває?», «Уяви, що ти можеш...», «Вчимося придумувати казки за заданим початком», «Що було, якби...», «Складання асоціацій», «Зображення емоцій», «Ситуативні зв'язки», «Пошук причин за кількома наслідками», «Мозковий штурм» тощо).

(ПР1, ПР2, ПР4, ПР5, ПР6, ПР9, ПР10, ПР11, ПР13, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18).

Тема 4. Корекція особистісних проблем у дитячо-юнацькому віці засобами когнітивної психології

Своєрідність селекції методів психологічної корекції особистісної сфери особистості. Використання когнітивної психології з корекційною метою. Завдання і корекційні можливості когнітивної терапії. Фази психокорекційного впливу когнітивного зразка. Використання методів когнітивної психології у психокорекції. Завдання психолога у когнітивній психокорекції. Прийоми роботи психолога у когнітивній психокорекції: обговорення психологічного щоденника, використання художньої літератури, групові дискусії, одержання зворотного зв'язку тощо. Психологічні прийоми подолання негативної складної

ситуації, яка вже відбулася.

(ПР1, ПР2, ПР4, ПР5, ПР6, ПР9, ПР10, ПР11, ПР13, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР20).

Тема 5. Корекція особистісних проблем у дитячо-юнацькому віці засобами гештальттерапії

Своєрідність гештальттерапії у психологічній корекції. Особливості роботи психолога. Корекційна робота з розширення усвідомлення клієнта, з інтеграції протилежностей, з посилення уваги до почуттів клієнта, з мріями клієнта, з прийняття клієнтом відповідальності на себе. Вправа «Перебування в теперішньому», «Протилежні двері», «Чарівні дзеркала», або «Яким я є, яким би хотів бути і яким би не хотів...», «Розмова з відсутньою особою», «Старий покинутий магазин» (Дж. Стівенсон), «Керовані фантазії», «Прийняття відповідальності на себе».

(ПР1, ПР2, ПР4, ПР5, ПР6, ПР9, ПР10, ПР11, ПР13, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР20).

Тема 6. Корекція особистісних проблем у дитячо-юнацькому віці засобами психодрами

Своєрідність, завдання психодрами та її компоненти за Я. Морено (рольова гра, спонтанність, «теле», катарсис та інсайт). Ролі в психодрамі. Основні психодраматичні техніки («монолог», «двійник» (або «друге Я»), «обмін ролями», «відображення» тощо): мета, завдання, особливості проведення.

(ПР1, ПР2, ПР4, ПР5, ПР6, ПР9, ПР10, ПР11, ПР13, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР20).

Тема 7. Використання сугестивних методів з корекційною метою

Особливості, цілі, завдання та позиція психолога під час використання сугестивних методів у психокорекції. Пряме і непряме навіювання. Пряме навіювання у стані неспання і сомноленції. Поєднання словесного навіювання з музичним супроводом. Автосугестія. Методика самонавіювання за Е. Куе задля корекції емоційних, поведінкових і характерологічних проблем. Техніка «Візуалізація образних картин (історій)» (психосинтез Р. Ассаджіолі) задля створення позитивного настрою, формування властивостей особистості. Автогенне тренування. (ПР1, ПР2, ПР4, ПР5, ПР6, ПР9, ПР10, ПР11, ПР13, ПР15, ПР16, ПР17, ПР18, ПР20).

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Психологічна корекція як один із видів діяльності	2	2

	психолога		
2	Особливості організації та теоретичні передумови проведення психологічної корекції	2	-
3	Особливості створення психокорекційних програм	4	2
4	Індивідуальна і групова психокорекція	2	-
5	Психокорекція у глибинній психології	4	2
6	Екзистенційно-гуманістичний напрям психокорекції	4	2
7	Поведінковий напрям у психокорекції	2	
8	Когнітивний напрям у психокорекції	2	
9	Розвиток особистості в онтогенезі	2	
10	Психокорекція пізнавальної діяльності особистості дошкільного і молодшого шкільного віку	2	
11	Особливості психокорекції пізнавальної сфери підлітків	2	
12	Корекція особистісних проблем у дитячо-юнацькому віці засобами когнітивної психології	2	
13	Корекція особистісних проблем у дитячо-юнацькому віці засобами гештальттерапії	2	
14	Корекція особистісних проблем у дитячо-юнацькому віці засобами психодрами	2	
15	Використання сугестивних методів із корекційною метою	2	
	Разом	36	8

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Психологічна корекція як один із видів діяльності психолога	2	
2	Особливості організації та теоретичні передумови проведення психологічної корекції	2	2
3	Особливості створення психокорекційних програм	4	2
4	Індивідуальна і групова психокорекція	2	
5	Психокорекція у глибинній психології	4	2
6	Екзистенційно-гуманістичний напрям психокорекції	4	2
7	Поведінковий напрям у психокорекції	2	
8	Когнітивний напрям у психокорекції	2	
9	Розвиток особистості в онтогенезі	2	

10	Психокорекція пізнавальної діяльності особистості дошкільного і молодшого шкільного віку	2	2
11	Особливості психокорекції пізнавальної сфери підлітків	2	
12	Корекція особистісних проблем у дитячо-юнацькому віці засобами когнітивної психології	2	
13	Корекція особистісних проблем у дитячо-юнацькому віці засобами гештальттерапії	2	
14	Корекція особистісних проблем у дитячо-юнацькому віці засобами психодрами	2	
15	Використання сугестивних методів із корекційною метою	2	
	Разом	36	10

Форми та методи навчання

Методи навчання: традиційні та інноваційні методи навчання (демонстрація, проблемно-пошуковий метод, тренінги, ситуативні задачі та навчальні ігри, моделювання професійної діяльності, проблемно-пошукові методи; методи колективної розумової діяльності; метод застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні тощо).

Технології викладання: аналіз конкретних ситуацій (case study), імітаційні та неімітаційні, обговорення, мультимедійні презентації, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду тощо.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Для підготовки до семінарських занять рекомендовано застосовувати в навчальних цілях здобувачами пакет програмного забезпечення MSOffice або LibreOffice. В якості навчальної платформи застосовується відкрита (Open Source) система управління навчанням Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання / результатів навчання

Контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та в комп'ютерній формах і оцінюється в межах 100 балів (до 60 балів поточна складова оцінювання (практичні роботи) та до 40 балів за сумою двох модулів по модульній складовій оцінювання). Здобувач вищої освіти набирає бали за виконання певних навчальних завдань (виконання практичної, самостійної роботи, опитування за матеріалом, тощо) в межах тем навчальної дисципліни. Для отримання заліку з даної навчальної дисципліни, здобувачу вищої освіти потрібно набрати більше або рівне 60 балів, за сумою усіх видів навчальних завдань, відповідно до складових оцінювання.

	Вид заняття	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання			
1.1. Лекційні заняття			
Модуль 1. Особливості психологічної корекції як виду діяльності психолога			
Змістовий модуль 1. Теоретичні проблеми психологічної корекції			
1.1.1.	Тема 1. Психологічна корекція як один із видів діяльності психолога	-	Комп'ютерне тестування шляхом складання модульного контролю
1.1.2.	Тема 2. Особливості організації та теоретичні передумови проведення психологічної корекції	-	
1.1.3.	Тема 3. Особливості створення психокорекційних програм	-	
1.1.4.	Тема 4. Індивідуальна і групова психокорекція	-	
1.1.5.	Тема 5. Психокорекція у глибинній психології	-	
1.1.6.	Тема 6. Екзистенційно-гуманістичний напрям психокорекції	-	
1.1.7.	Тема 7. Поведінковий напрям у психокорекції	-	
1.1.8.	Тема 8. Когнітивний напрям у психокорекції	-	
Усього бали за лекційні заняття		-	
Змістовий модуль 2. Особливості вікової психологічної корекції			
1.1.9	Тема 9. Розвиток особистості в онтогенезі	-	Комп'ютерне тестування шляхом складання модульного контролю
1.1.10	Тема 10. Психокорекція пізнавальної діяльності особистості дошкільного і молодшого шкільного віку	-	
1.1.11	Тема 11. Особливості психокорекції пізнавальної сфери підлітків	-	
1.1.12	Тема 12. Корекція особистісних проблем у дитячо-юнацькому віці засобами когнітивної психології	-	
1.1.13	Тема 13. Корекція особистісних проблем у дитячо-юнацькому віці засобами гештальттерапії	-	
1.1.14	Тема 14. Корекція особистісних проблем у дитячо-юнацькому віці засобами психодрами	-	
1.1.15	Тема 15. Використання сугестивних методів із корекційною метою	-	

Усього бали за лекційні заняття		-	
1.2. Семінарські заняття			
1.2.1.	Психологічна корекція як один із видів діяльності психолога	4	Підготовка до виступів. Виконання вправ, досліджень
1.2.2.	Особливості організації та теоретичні передумови проведення психологічної корекції	4	
1.2.3.	Особливості створення психокорекційних програм	4	
1.2.4.	Індивідуальна і групова психокорекція	4	
1.2.5.	Психокорекція у глибинній психології	4	
1.2.6.	Екзистенційно-гуманістичний напрям психокорекції	4	
1.2.7.	Поведінковий напрям у психокорекції	4	
1.2.8.	Когнітивний напрям у психокорекції	4	
1.2.9.	Розвиток особистості в онтогенезі	4	
1.2.10	Психокорекція пізнавальної діяльності особистості дошкільного і молодшого шкільного віку	4	
1.2.11	Особливості психокорекції пізнавальної сфери підлітків	4	
1.2.12	Корекція особистісних проблем у дитячо-юнацькому віці засобами когнітивної психології	4	
1.2.13	Корекція особистісних проблем у дитячо-юнацькому віці засобами гештальттерапії	4	
1.2.14	Корекція особистісних проблем у дитячо-юнацькому віці засобами психодрами	4	
1.2.15	Використання сугестивних методів із корекційною метою	4	
Усього бали за семінарські заняття		60	
Усього бали за поточною складовою оцінювання:		60	
2. Модульна складова оцінювання			
2.1.	Модульний контроль №1	20	Комп'ютерне тестування
2.2.	Модульний контроль №2	20	Комп'ютерне тестування
Усього бали за підсумковою складовою оцінювання:		40	
Разом бали за освітню компоненту:		100	
Оцінювання завдань поточного (модульного) контролю*			
	Кількість	Оцінка завдань, балів	

Рівень складності завдань	завдань в білеті	за одне	загальна
1	20	0,4	8
2	9	1	9
3	1	3	3
Разом	30	X	20

* наводиться для усіх видів модульного контролю

Критерії оцінювання результатів поточного та підсумкового контролю

Основні критерії, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролю з навчальної дисципліни:

1. виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені силабусом навчальної дисципліни;
2. глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
3. вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
4. характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
5. вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
6. вміння аналізувати достовірність одержаних результатів;
7. своєчасність виконання;
8. дотримання вимог до оформлення (конструкторської та технологічної документації, ДСТУ тощо).

Критерії оцінювання практичних завдань, задач

(у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру, порушені терміни виконання та вимоги до оформлення;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці, порушені терміни виконання та вимоги до оформлення;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

**у разі колективного виконання завдань слід передбачити розподіл балів між виконавцями*

Критерії оцінювання ситуаційних вправ, конкретних ситуацій та інших завдань творчого характеру*

(% від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало, порушені терміни виконання;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження здобувача вищої освіти недостатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог до термінів та оформлення;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

**у разі колективного виконання завдань слід передбачити розподіл балів між виконавцями.*

Перелік нормативних документів університету що регулюють порядок оцінювання та проведення контрольних заходів:

- ✓ Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) (Наказ №358 від 06.07.2020р) <https://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>
- ✓ Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП) у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) (зі змінами та доповненнями) (Наказ №168 від 04.04.2016р) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21121/>;
- ✓ Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (Наказ №310 від 26.05.2019) – <https://ep3.nuwm.edu.ua/15311/> – регламентує порядок проведення семестрового поточного (модульного) та підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра денної і заочної форми навчання в Національному університеті водного господарства та природокористування, описує зміст і процедуру державної атестації, поточного, підсумкового та семестрового контролю;
- ✓ Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол №1 від 19.02.2020) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21123/> – описує критерії оцінювання навчальних досягнень та порядок рейтингування здобувачів вищої освіти;

- ✓ Методичні вказівки щодо формування, наповнення та оформлення сторінок навчальних дисциплін в Навчальній платформі НУВГП (для професорсько-викладацького складу) (схвалено науково-методичною радою НУВГП Протокол № 1 від 27.02.2019 р) <http://ep3.nuwm.edu.ua/13934/> – описують порядок оформлення та створення тестів для семестрового поточного та підсумкового контролю, порядок завантаження науково-методичних джерел в курси;
- ✓ Інструкція для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі <https://ep3.nuwm.edu.ua/19215/>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Андрушко Я. С. Психокорекція: навч.-метод. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 212 с.
2. Концептуальні засади і методика глибинної психокорекції : навч. посіб. / за ред Т. С. Яценко. Київ, 2008. 342 с. https://library.udpu.edu.ua/library_files/423691.pdf
3. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції : навч. посібник. 2-ге вид., стер. Суми : Університетська книга, 2023. 384 с.
4. Максименко С. Д., Прокоф'єва О. О., Царькова О. В., Кочурова О. В. Практикум із групової психокорекції: підручник. Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2015. 414 с.
5. Максимчук Н. П. Основи психокорекції: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори», 2011. 176 с.
6. Основи практичної психології : підручник / В.Панок, Т.Титаренко, Н.Чепелева, Київ, 2012. 536 с. <https://www.academia.edu/31720115>
7. Основи психологічної корекції : курс лекцій / уклад.: С.Л.Горбенко, О.А.Прокопенко. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2025. 89 с.

Допоміжна література

1. Калька Н., Ковальчук З. Практикум з арт-терапії: навч.-метод. посібник. Ч. 1. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 232 с.
2. Мушкевич М. І., Чагарна С. Є. Основи психотерапії : навч. посіб / за ред. М. І. Мушкевич. Вид. 3-тє. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 420 с.
3. Психологічні чинники самодетермінації особистості в освітньому просторі [Текст]: Колективна монографія / [Максименко С. Д., Куценко-Лада Г. В., Пророк Н. В. та ін.], за ред. С. Д. Максименка. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. 400 с.
4. Психотерапевтичний практикум. Класичний психоаналіз / [ред.-упоряд. З. С. Карпенко]. Івано-Франківськ : Гостинець, 2004. Вип. 1. 60 с.

5. Стасюк М. Особливості захисту особистості від стресової ситуації. Нова педагогічна думка. Рівне : РОІППО, 2025. №1 (121). С. 54-58. URL : <http://npd.roippo.org.ua/index.php/NPD/article/view/697/710>

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75. URL : <http://lib.nuwm.edu.ua/>
2. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, майдан Короленка, 6. URL : <http://lib.rv.ua>
3. Освіта.UA: Освіта в Україні та за кордоном. URL : <http://osvita.ua/>
4. Вища освіта / [Електронний ресурс] URL : http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/
5. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6. URL: <http://www.lib.rv.ua/>
6. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44). URL: <http://www.cbc.rv.ua/>.
7. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія. URL : <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/053-Psykholohiya-bakalavr.28.07-1.pdf>

Поєднання навчання та досліджень*

З метою систематизації знань, розвитку професійних та загальнолюдських компетенцій, здобуття практичних вмінь і навичок самопізнання, саморозкриття, аналізу власних якостей, потенційних можливостей, самоствавлення, управління здобувачі впродовж вивчення дисципліни проводять дослідження, результатом якого є створення програми професійного і особистісного саморозвитку.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

- Аналітичні навички;
- Взаємодія з людьми;
- Екологічна грамотність і здорове життя;
- Здатність до навчання;
- Здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- Знаходити вихід з складних ситуацій;
- Ініціативність;
- Комплексне рішення проблем;
- Оцінювати ризики та приймати рішення;
- Працелюбність;
- Уміння вчитися впродовж життя;
- Управлінські якості.

Дедлайни та перескладання

Здобувачі вищої освіти протягом семестру зобов'язані здавати практичні на інші види навчальних завдань, за які отримують бали, які накопичуються. На останній парі викладач виставляє за сумою балів залік тим здобувачам, які відповідають вимогам відповідно до положення «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями» (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол №1 від 19.02.2020).

У випадку отримання не задовільної оцінки (менше 60 б.) за результатом екзамену, здобувач вправі здійснити складання або перескладання певних елементів освітньої компоненти до добору балів до результуючої оцінки, при цьому перескладання модульних контролів не здійснюється у відповідності до положення «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями» (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол №1 від 19.02.2020). У випадку отримання нерезультуючої оцінки за результатом сесії, здобувач вищої освіти керується порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП (протокол вченої ради НУВГП №6 від 22.06.2016) <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/> для розгляду процедури повторного вивчення здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін (проходження повторного курсу навчання).

Неформальна та інформальна освіта

Можливе визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, якщо вона відповідає вимогам, викладеним у Положенні про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування <https://ep3.nuwm.edu.ua/18660/> і має зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни та перевіряється в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися «Кодексу честі студентів» <https://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>.

Перевірку навчальних завдань неупереджено здійснює викладач.

Усі навчальні завдання повинні бути виконанні власноручно здобувачем вищої освіти, у разі виявлення однакових робіт, здобувач освіти не отримує бали і повинен виконати завдання повторно.

Під час контрольних заходів здобувачу вищої освіти забороняється використовувати додаткові джерела інформації, окрім тих, що дозволив викладач. У разі виявлення недозволених додаткових джерел інформації бали за контрольний захід здобувач освіти не отримує.

Вимоги до відвідування

Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим. У випадку пропуску занять здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати (виконати практичну роботу, вивчити матеріали лекцій, тощо). Пропуск з поважної причини вважається тими, що відбувся внаслідок хвороби (довідка з лікарні), якщо здобувач вищої освіти є учасником мобільності, якщо здобувач освіти знаходиться на індивідуальному плані і виконує усі вимоги відповідно до положення «Положення про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» <https://ep3.nuwm.edu.ua/6226/> відвідування практичних робіт є обов'язковим.

Завдання для відпрацювання здобувач вищої освіти отримує безпосередньо у викладача, або надсилає запит на корпоративну пошту викладачу.

Усі матеріали відпрацювання здаються викладачеві особисто здобувачем вищої освіти в навчальну платформу Moodle.

Навчання здобувачів вищої освіти з особливими потребами регулюється: «Концепцією щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами (осіб з інвалідністю) у Національному університеті водного господарства та природокористування» <https://ep3.nuwm.edu.ua/15913/>